

ՀՐԱՊԱՐԱԿՈՒՄ

A LETTER THAT IS STILL RELEVANT

The priorities and the foreign and internal politics of Armenia, efforts made for defending national interests and the place of the Armenian nation in the world have been greatly determined by certain events – both victorious and tragic, throughout the history of Armenian people. The atrocities committed against Armenians at the turn of the twentieth century, which determined in many ways the future of the Armenian nation, have still essential implications not only for the Armenian people in terms of restoring justice, but also for the entire humanity in terms of preventing future genocides, preservation of human rights and sustainable peace building.

The Armenian Genocide has been referred to as the "archetype of modern genocide" by the international genocide scholars¹. Had the Armenian genocide received proper attention by the international community, had the perpetrators been properly punished for the crimes against humanity for which they had been accused, many would argue that the Holocaust most probably wouldn't have occurred. After all, the chief perpetrator of the Holocaust would take on to his horrifying plan of extermination of Jewish race saying: "Wer redet heute noch von der Vernichtung der Armenier?"² In order to prevent future genocides, in order to contribute to long-term peaceful side by side co-existence of groups of different national, ethnic, racial or religious backgrounds it should become the responsibility of everybody to struggle against the genocide denial and to alarm any possibility of ethnic hatred, stereotyping, pogroms especially in conditions of war, which are very conducive for genocides.

We found very appropriate to address the issue in the Bulletin with republication of a letter, which was first published twenty years ago, in 1990 in the New York Review of Books (Volume 37, Number 14). This was an alarm expressed to the Soviet authorities about increasing ethnic hatred against the Armenians and deportations and pogroms of Armenians living in Azerbaijan and in Nagorno-Karabakh in 1988-90s. The authors of this petition, mostly known sociologists and philosophers, were courageous enough to explicitly refer to the Armenian genocide which is still not commonly acknowledged and, moreover, has been denied by certain countries for many decades. This letter serves as a good example of showing how sociologists along with their role of impartially studying and explaining social realities should become more committed to alarming and preventing injustice and to making this world a better place for all humanity.

VAHE SAHAKYAN

¹ See Smith, Roger W. "The Politics of Genocide and the Turkey-Armenia Protocols." October 21, 2009. Source:

http://www.genocidescholars.org/images/Politics_of_Genocide_and_the_protocols.pdf

² "Who, after all, talks nowadays of the annihilation of the Armenians?" Hitler's words quoted in Ronnie S. Landau, *The Nazi Holocaust*. Chicago, IL: Ivan R. Dee, 1994, p. 15. For an intensive research on Hitler's statement see Bardakjian, Kevork. *Hitler and the Armenian Genocide*. Cambridge, Massachusetts: Zoryan Institute, 1985.

AN OPEN LETTER ON ANTI-ARMENIAN POGROMS IN THE SOVIET UNION³

(This is a joint initiative of the Helsinki Treaty Watchdog Committee of France and intellectuals from the College International de Philosophie, Paris.)

An era which we all thought had ended, the era of pogroms, has resurfaced. Once again this year, the Armenian community of Azerbaijan has been the victim of atrocious and intolerable premeditated massacres.

As scholars, writers, scientists, political leaders and artists we wish, first of all, to express our profound indignation over such barbaric acts, which we wanted to believe belonged to humanity's past.

We intend this statement as more than an after-the-fact condemnation. We want to alert international public opinion to the continuing danger that racism represents to the future of humanity. It forebodes ill that we are experiencing the same powerlessness when faced with such flagrant violations of human rights a half century after the genocide of the Jewish people in Nazi concentration camps and forty years after the Universal Declaration of Human Rights. It would be inexcusable if, because of our silence now, we contributed to the suffering of new victims.

The situation of Armenians in the Caucasus is, in fact, too serious for us to remain silent. There are moments when we must assume the moral obligation to assist a people in peril. Our sense of obligation leads us today to appeal to the international community and to public opinion.

More than two years ago, active persecution against Armenians began in Azerbaijan. The pogroms of Sumgait in February, 1988 were followed by massacres in Kirovapat and Baku in November 1988. As recently as January 1990, the pogroms continued in Baku and other parts of Azerbaijan. The mere fact that these pogroms were repeated and the fact that they followed the same pattern lead us to think that these tragic events are not accidents or spontaneous outbursts.

Rather, we are compelled to recognize that crimes against the Armenian minority have become consistent practice—if not official policy—in Soviet Azerbaijan. According to the late Andrei Sakharov (New York Times, November 26, 1988), these pogroms constitute "a real threat of extermination" to the indigenous Armenian community in Azerbaijan and in the autonomous region of Mountainous Karabagh, whose inhabitants are 80 percent Armenian.

Horror has no limits, especially when we remember that the threat is against Armenian people who in 1915 paid dearly for their right to be different in the Ottoman Empire. There, Armenians lost half their population to genocide, the worst consequence of racism. Furthermore, if the recent pogroms have revived nightmares of extermination not yet overcome, the current total blockade of Armenia and Mountainous Karabagh and 85 percent of those into Armenia pass through Azerbaijan; it would not be an exaggeration to maintain that such a blockade amounts to the strangulation of Armenia. In a land devastated by the earthquake of December 7, 1988, the blockade has paralyzed the economy and dealt a mortal blow to the reconstruction efforts.

It is our sincere hope that perestroika will succeed. But we also hope for the success of glasnost and democratization. We recognize that the passage from a totalitarian state to

³ See the original publication here: <http://www.nybooks.com/articles/archives/1990/sep/27/an-open-letter-on-anti-armenian-pogroms-in-the-sov/>

a rule of law can not be achieved overnight. It is nonetheless necessary that in the process of transition, the government of the Soviet Union promote, legalize and institutionalize such critical forces for democracy as human rights, the principle of toleration, and democratic movements. There is no better defense and demonstration of democracy. At any rate, that is the only way to avoid the worst. In the case of a multinational state, the worst may mean threats to the right of a people or a minority to exist. It is during periods of transition and uncertainty that rights of peoples—today Armenians, tomorrow another people or minority—are threatened or denied. In this respect, the ease with which we see today the development in the USSR of racist movements, especially the anti-Semitic movement known as Pamyat, is for us cause for grave concern.

In the name of our duty of vigilance, we demand that Soviet authorities as well as the international community condemn unequivocally these anti-Armenian pogroms and that they denounce especially the racist ideology which has been used by the perpetrators of these crimes as justification.

We ask from the Soviet authorities and the international community that all necessary measures be taken immediately to ensure the protection and security of Armenians in the Caucasus and other parts of the Soviet Union. This can begin by bringing about a definitive lifting of the Azerbaijani blockade.

It should be clear that the forceful deportation of Armenians is not the solution to the problem of Mountainous Karabagh which, in essence, is a problem of human rights.

Because the genocide of 1915 began with pogroms and massive deportations, and because that painful memory still endures, Armenia lives today in anguish and despair.

It is in such circumstances that the international community of states under the rule of law must prove the authenticity of its commitment to human rights in order to ensure that, due to indifference and silence bordering on complicity, a second genocide does not occur.

David Aaron (Trustee, International League for Human Rights)

Sir Isaiah Berlin (All Souls College, Oxford)

William M. Chace (President of Wesleyan University)

Jacques Derrida (Philosophy, Ecole Pratique des Hautes Etudes, Paris)

Luc Ferry (Philosophy, University of Rennes)

Alain Finkelkraut (Philosophy, Paris)

Hans-Georg Gadamer (Philosophy, University of Heidelberg)

André Glucksmann (Philosophy, Paris)

Vartan Gregorian (History, Brown University)

Jürgen Habermas (Philosophy, University of Frankfurt)

Agnes Heller (Philosophy, The New School for Social Research)

Benjamin L. Hooks (Executive Director, NAACP)

Leszek Kolakowski (Philosophy, All Souls College, Oxford)

Emmanuel Levinas (Philosophy, University of Paris IV, Sorbonne)

Adrian Lyttelton (History, Johns Hopkins Center for International Studies)

Jacques Poulain (Philosophy, University of Paris VIII)

Hilary Putnam (Boston)

Paul Ricoeur (Philosophy, University of Paris/Nanterre)

Richard Rorty (Philosophy, University of North Carolina)

Jerome J. Shestack (Chairman, International League for Human Rights)

Charles Taylor (Philosophy & Political Science, McGill University, Montreal)

Reiner Wiehl (Philosophy, University of Heidelberg)

Reginald E. Zelnick (Professor of History, University of California at Berkeley), and 110 others

The New York Review of Books, Volume 37, Number 14 SEPTEMBER 27, 1990

ՎԱՐԵ ՍԱՐԱԿՅԱՆ - Նամակ, որը չի կորցրել իր արժեքը - Հայ ժողովրդի պատմության մեջ տեղ գտած հաղթանակներն ու ողբերգական էջերը մինչ այժմ պայմանավորում են Հայաստանի և հայ ժողովրդի արտաքին և ներքին քաղաքականությունը, առաջնահերթությունները, ազգային շահերի պաշտպանությանն ուղղված ջանքերն ու հայ ժողովրդի տեղն աշխարհում: Նախորդ դարում տեղի ունեցած ոճրագործությունները, որոնք պայմանավորեցին հայոց պատմության հետագա ընթացքը, այսօր էլ ոչ միայն չեն կորցրել իրենց արդիականությունը, այլև առաջնահերթ խնդիրներից են ոչ միայն հայ ժողովրդի՝ արդարությունը վերականգնելու և ապագայում նման ոճիրներ կանխելու, այնպես էլ ամբողջ քաղաքակիրթ մարդկության՝ մարդու իրավունքների պաշտպանության և խաղաղության ապահովման ուղղությամբ:

Այսօր էլ, մոտ մեկ դար անց, խիստ արդիական է Հայոց ցեղասպանության փաստի ճանաչման անհրաժեշտության հարցն աշխարհի տարբեր պետությունների և հատկապես Թուրքիայի կողմից: Խորհրդային Միության փլուզմամբ հայ ժողովուրդը ևս մի դաժան փորձություն ապրեց, այն է՝ դարաբաղյան հակամարտության մեջ ընդգրկվելը, որի ընթացքում Ադրբեջանի Հանրապետությունում սպանվեցին և իրենց տներից քշվեցին հարյուրհազարավոր հայեր: Հայ ժողովրդի համար նախորդ դարասկզբի և դարավերջի այդ երկու իրադարձությունները կարծես թե շարունակություն եղան՝ ևս մեկ անգամ վկայելով այն մասին, որ 1915 թ. Հայոց ցեղասպանության համաշխարհային ճանաչումն ու դատապարտումը համամարդկային խնդիր է և անհրաժեշտություն:

Հանդեսի այս համարում նպատակահարմար գտանք վերահրատարակելու մի բաց նամակ, որը լույս է տեսել ուղիղ 20 տարի առաջ՝ 1990 թ, The New York Review of Books ամերիկյան ամսագրում (An Open Letter on Anti-Armenian Pogroms in the Soviet Union, The New York Review of Books, Volume 37, Number 27): Նամակի հեղինակներն են հարյուրից ավելի աշխարհահռչակ գիտնականներ և մտավորականներ, որոնցից են Դավիդ Արոնը, Սէր Իսայա Բեռլինը, Ժակ Դերիդան, Հանս-Գեորգ Գադամերը, Յուրգեն Հաբերմասը և այլք, որոնք քաղաքակիրթ մարդկությանը կոչ են անում ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը, կանխել հայերի կոտորածն Ադրբեջանում և հետամուտ լինել աշխարհում մարդու իրավունքների և ազատությունների պաշտպանությանը: Նամակը խիստ արդիական է նաև այսօր, երբ միջազգային քաղաքականության օրակարգում դրված է Հայոց ցեղասպանության ճանաչման հարցը, դարաբաղյան հակամարտության կարգավորումն ու հայթուրքական հարաբերությունների վերսկսման պայմանավորվածությունը ժամանակակից Թուրքիայի կողմից հայոց ցեղասպանության փաստի ճանաչման կարողությամբ և պատրաստակամությամբ:

ВАГЕ СААКЯН – Письмо, не утратившее своего значения. – На протяжении своей долгой истории армянский народ извещал победы и трагедии, а в начале XX века пережил геноцид в Османской Турции. Конец XX века ознаменовался его нелегкой борьбой за независимую государственность, результатом

чего явился Карабахский конфликт, резня и изгнание из Азербайджана сотен тысяч армян.

Сегодня процесс признания мировым сообществом Геноцида армян – необходимый компонент усилий по защите прав человека, в том числе права народов на самоопределение, элемент борьбы за мир и недопущение массовых нарушений прав человека, в том числе геноцидов.

В этом смысле важным и символичным представляется открытое письмо, опубликованное 20 лет назад, в 1990 году, в США (An Open Letter on Anti-Armenian Pogroms in the Soviet Union, The New York Review of Books, Volume 37, Number 27), в котором более ста ученых с мировым именем – Давид Аарон, сэр Исая Берлин, Жак Дериде, Ганс-Георг Гадамер, Юрген Хабермас и другие – обращаются к мировому сообществу с призывом предотвратить погромы сотен тысяч армян в Азербайджане. В письме говорится, что отрицание Турцией и рядом других стран Геноцида армян является причиной многих подобных трагедий в современном мире и препятствует гуманизации человеческого сообщества. В своем открытом письме ученые призывают признать Геноцид армян в Османской Турции и современном Азербайджане, чтобы не допустить подобных трагедий в будущем и способствовать защите прав и свобод человека во всем мире.